

Dette website anvender cookies fra Google til at levere sine tjenester og analysere trafik. Din IP-adresse og brugeragent deles med Google sammen med effektivitets- og sikkerhedsmetrics. Dette sker for at sikre tjenestekvaliteten, generere brugsstatistik samt registrere og håndtere misbrug.

FLERE OPLYSNINGER OK

Den smalle bog

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 4. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Frygteligt er dette sted!

"En spændende og stærkt udfordrende digtsamling." Geoffrey Hill Frygteligt er dette sted. Udvalgte digte 1959-78 Det Poeti...

Geoffrey Hill
FRYGTELIGT
ER DETTE STED
Udvalgte digte 1959-78

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden klassikerlæsninger, fra 1. jan. 2019 klummen En litterær refleksion, samt skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem der skriver om.

Flere indlæg fra Den smalle bog

-

Afstanden mellem en engel og et lig
Bjørn Thomsen Slagger
Forlaget Fuglekøjen
2016 107 sider, 149 kr.
Af Jakob Brønnum Jeg har været igennem flere faser i min læsning af ...
-

Hvad er din ærlige hovedet-på-blokken-mening
Steinbeck skriver stor litteratur om almindelige mennesker

fredag den 24. maj 2019

Ven er fjende, og fjende er ven - to fremragende krigsromaner

"Dog skal "Svovlregn" ikke læses for spændingens skyld. Dertil er den ganske simpelt for seriøs. Lembourn har noget alvorligt på hjerte. Han vil skildre mennesket i soldaten."

Claus Lembourn: "Svovlregn", EgoLibris 2015, 164 sider, 199,95 kr.

Claus Lembourn: "Askedage", EgoLibris 2019, 211 sider, 199,95 kr.

Af Egil Hvid-Olsen

De sidste krigsdage er udgangspunktet for Claus Lembourns to romaner, "Svovlregn" og "Askedage". Den første fortæller en historie fra mændenes og soldaternes perspektiv. Den anden udfolder kvindernes og de civiles vilkår.

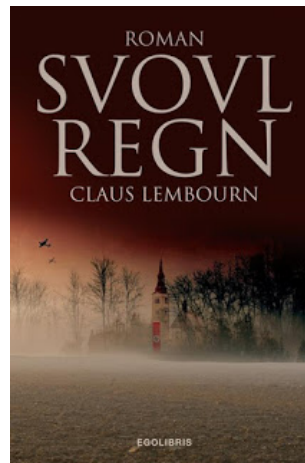
Ven er fjende, og fjende er ven

I "Svovlregn" følger læseren tre tyske menige, der har været på tilbagetog fra Italien og nu er trængt helt op i Nordtyskland, mens de af vane og selvholdelsesdrift forsøger at forsinke de britiske troppers fremmarch. Det er marts 1945. Tyskland har de facto tabt krigen, men mange – deriblandt Hitler – nægter at indse det. I forsøget på at overleve har de tre hovedpersoner

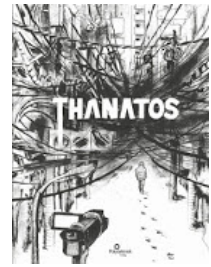
svært ved at kende forskel på ven og fjende. I deres øjne er briterne i højere grad venner end de landsmænd, der insisterer på at fortsætte kampen og i takt med, at det ene nederlag følger det andet, skærper den interne jurisdiktion. Ikke kun soldater dømmes til døden for små forseelser, også civile henrettes, hvis de gribes i flugt. De tre meniges situation bliver bestemt ikke bedre af, at de får en ordre, de ikke ser sig i stand til at udføre.

En skildring af mennesket i soldaten

Claus Lembourn er en ældre herre i midten af 80'erne. Han udgav syv romaner mellem 1967 og 1977, hvorefter der

Døden i kvantekryptering

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address... Submit

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2019 (27)
 - ▶ juli (1)
 - ▶ juni (5)
 - ▼ maj (4)
 - Ven er fjende, og fjende er ven - to fremragende k...
 - Erhvervslivet i bogform - en litterær refleksion
 - Og hvem af brødrene var så den største digter?
 - Fortidens uhyrligheder ligger på lur
 - ▶ april (3)
 - ▶ marts (6)
 - ▶ februar (4)
 - ▶ januar (4)
- ▶ 2018 (43)
- ▶ 2017 (36)
- ▶ 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (62)
- dagbøger (1)
- digtsamling (21)
- En litterær refleksion (5)
- essay (3)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (8)
- klassikerlæsning (11)

Dette website anvender cookies fra Google til at levere sine tjenester og analysere trafik. Din IP-adresse og brugeragent deles med Google sammen med effektivitets- og sikkerhedsmetrics. Dette sker for at sikre tjenestekvaliteten, generere brugsstatistik samt registrere og håndtere misbrug.

FLERE OPLYSNINGER OK

Hill Frygteligt er dette sted. Udvalgte digte 1959-78 Det Poeti...

Litteraturen, bevægelsen, teksten

- Floret
- Hver mandag
- Hybenblod (Linda Nørgaards blog)
- Knud Steffen (Nielsens blog)
- Slagtryk

Nettidsskrifter: Litteratur - Artikler og kritik

- Kornkammer
- Lithub
- Litteraturnu
- Modspor

Nettidsskrifter: Kulturmagasiner og det, der ligner

- Atlas Magasin
- Ikaros
- Kunsten nu
- Vink København

indgående kendskab til begge nationers sprog, kultur og historie. I "Svovlregn" trækker han også på sine erfaringer som befalingsmand og finskytte.

Lembourn fortæller fragmentarisk om det land, krigen har efterladt; splittet som det er mellem dem, der nægter at give op, og dem, der blot ønsker at stoppe blodsudgydelserne. Stilen er fortættet. Små historier og hurtige oplevelser dukker op i erindringsglimt eller som dele af hovedfortællingen. Til tider henvises der til disse detaljer mange sider senere. Derfor er det en fordel at læse "Svovlregn" – og for den sags skyld også "Askedage" – indenfor en kort periode, så det oplyste ikke forsvinder i glemslen. Det kan da også sagtens lade sig gøre, for Lembourn udfolder sig ikke over mange hundrede sider. Læsningens hastighed øges desuden, når man er cirka halvvejs, fordi handlingen på dette tidspunkt bliver mere intens. Tilmed holder intensiteten sig til sidste side.

Dog skal "Svovlregn" ikke læses for spændingens skyld. Dertil er den ganske simpelt for seriøs. Lembourn har noget alvorligt på hjerte. Han vil skildre mennesket i soldaten. Både Paul, Rudo og Heinz, som de tre hovedpersoner hedder, har overvejelser omkring det etisk forsvarlige i de handlinger, de er sat til at udføre. Samtidig vil de ikke ophøre med at slå ihjel, hvis det er det, der skal til, for at de selv overlever.

Beskrivelser af død og håb

Selvom bogen er barsk, lader Lembourn små poetiske beskrivelser lyse op ind imellem. Et eksempel: "En vind masede gennem en poppel, og bladenes bagsider flimrede som en regn af oblater" (s. 75). Det må være den slags iagttagelser, der bringer håb ind i en situation som den, hovedpersonerne befinder sig i. Den nyudsprungne poppel insisterer på livet som en naturlig sag, mens døden hersker omkring den.

Ondskaben er sat i system, hvilket blandt andet kommer til udtryk i dette eksempel på, hvordan der tales til rekrutter, som på dette tidspunkt udvælges blandt børn og gamle: "DU har myndens hurtighed og læderets sejhed," blev der råbt i kasernegårdene. "Vort fædreland er hærget, din by brændt, skovene i flammer, der spyttede på din mor, din søster voldtages af negre, DU er vort nye våben. Det er DIG, føreren regner med." (s. 79).

Selvom Lembourn beskriver krigens barskhed, udmaler han ikke grusomhederne, men beskriver død og ødelæggelse på en nøgtern, betragende facon: "Skudhullet i panden gav ikke blod af sig. De runde kinder havde tabt spænd og hang. De ellers så stramme læber lå som blege regnorme og mødtes i slappe mundvige" (s. 88).

Skønt "Svovlregn" handler om repræsentanter for dem, vi i Danmark normalt ville kalde for "fjenden", er Paul, Rudo og Heinz ikke traditionelle fjender. De kæmper ikke længere for deres fædreland, og har nok aldrig for alvor gjort det. De kæmper derimod for at holde sig i live. Men de har set død og ødelæggelse nok til ikke at ville udføre enhver ordre, og det bliver deres sidste udfordring i den krig, der synger på allersidste vers.

- prosadigt (2)
- roman (13)

Slå op i Den smalle bog

Sidevisninger i alt

94,240

Dette website anvender cookies fra Google til at levere sine tjenester og analysere trafik. Din IP-adresse og brugeragent deles med Google sammen med effektivitets- og sikkerhedsmetrics. Dette sker for at sikre tjenestekvaliteten, generere brugsstatistik samt registrere og håndtere misbrug.

FLERE OPLYSNINGER OK

roman.

Kultur eller menneskeliv

Det samme gælder "Askedage", der fortæller den unge tyske pige, Olgas, historie. Manglen på mænd har medført, at hun er blevet fodermester på et gods, men da russerne nærmer sig, stikker hun af sammen med løjtnant Wolf, der er blevet sendt til stedet for at redde en enestående samling af Goethes værker, der tilmed er forsynet med Schillers notater. Wolfs overordnede, kaptajn Halbert, har ganske vist samvittighedsnag over at beordre løjtnanten til godset, for missionen er lang fra ufarlig, og hvad vejer tungest: kultur eller menneskeliv? Kan de to overhovedet adskilles? Halbert ved af bitter erfaring, at det netop er et folk, der har vendt litteraturen ryggen, som har skabt krigen og det spild af menneskeliv, den har ført med sig. Kaptajnen har en fortid som bibliotekar. Han bærer på et minde om, hvordan en såkaldt "kulturpatrolje" fjernede de forbudte bøger:

"Bøllerne, der fortyndede hans bibliotek, havde haft glødende øjne og stemmer i diskant. Raus damit! Selvvrede, der i den germanske overdrivelse voksede til verdensvrede. Hvordan var det muligt i Land der Dichter und Denker? Fordi dårlige læsere hader bøger? Alle dårlige stavere. Alle de uhjulpne. Fordi bøger står uforskammet med ryggen til folket, og reolerne bliver en mur? Eller fordi en ordre oppefra befrier bøllerne for tvivl? De skal ikke tænke, søge, vægte, vælge, beslutte. Deres tanker spredes ikke af tvivl, de kan agere helhjertet, fordi der kun findes ét iagttagelsespunkt og kun ét virkelighedsbillede foran deres øjne." (s. 89).

Blot i dette lille uddrag afsløres Lembourns store indsigt i den nazistiske tankegang og propaganda. Heroverfor stod litteraturen svagt; så udsat som den fornemme samling på godset.

Olgas nej

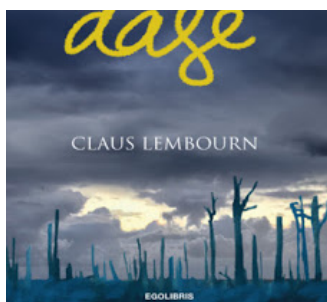
Svagt står også de civile, der hører russernes kanoner ude mod øst. Derfor beslutter Olga sig for at trodse forbuddet og flygte, da Wolf dukker op på sin motorcykel. Som de tre soldater i "Svovlregn" siger også hun nej. Hun vil ikke vente på at blive voldtaget af hævngherrige russiske soldater, og hun vil ikke lade partitro feldgendarmer stoppe sin flugt. Det er Olgas held, at kaptajn Halbert sender løjtnant Wolf til godset, for på hans motorcykel kan hun lægge afstand til frontlinjen.

Wolf er alt andet end lykkelig og stolt over sin rang. Lembourn beskriver kortfattet løjtnantens krigsoplevelser: "Han prustede og jamrede sig gennem de første frontuger, sked i bukserne, når det langsomme russiske maskingevær tyggede jord foran ham, indtil han blev slidstærk, som de kaldte det. 'Strabazierfähig oder sterben.'

Til familiens rædsel blev han udtaget til sergent, fordi man desværre anså ham for at være god til krigens gøremål og udstyret med en kraftig stemme. 'Så må du jo gå forrest,' sagde hans farmor hændervridende, men under forklædet.

Dette website anvender cookies fra Google til at levere sine tjenester og analysere trafik. Din IP-adresse og brugeragent deles med Google sammen med effektivitets- og sikkerhedsmetrics. Dette sker for at sikre tjenestekvaliteten, generere brugsstatistik samt registrere og håndtere misbrug.

FLERE OPLYSNINGER OK

skrumplede videre til en ny kaserne for at blive lynuddannet løjtnant.” (s. 77).

At det lige er en ung mand som Wolf, Olga støder på, er hendes held, fordi han er villig til at løbe en betragtelig risiko ved at bringe hende tættest muligt på

nordkysten, og besidder den samme skepsis overfor det nazistiske system som hun. Olga er en reflekteret ung landbokvinde, der aldrig har ladet sig gribe af massehysteriet. Ind imellem har hun vovet at sætte ord på sin tvivl, men hun har været forsigtig, vel vidende at det kunne få konsekvenser:

”I skolen havde hun hørt på, at det tyske sind ligger i det tyske blod. Dér strømmer vores fællesskab. ’Hvad så, hvis en soldat får en fransk transfusion?’ havde den fregnede Reinhard spurgt, og han var blevet sat ned bagest i klassen ved siden af Klara.” (s. 115).

Det tyske sind

Problematikken om det tyske sind optager også ejeren af det gods, hvor Olga er fodermester. Godsejeren er SS Obersturmbannführer og erkender i forårsdagene 1945, at krigen er tabt. Han er dog stadig overbevist nazist og tænker tilbage på de forløbne krigsår med stolthed, fordi de gjorde ham til en anden og stærkere mand med endnu større ret end før til at herske:

”Han ville gerne have haft lyst hår og blå øjne, men slægten var fortyndet og svækket med skamløst fransk blod. Parisiske kvinder med spinkle ankler, smægtende blikke og store hatte havde truet preussiske familier alle dage. Og hans oldefar havde ladet sig lokke hen på faldlemmen og giftet sig fransk – liderlig og til fals for dekadente kunstigheder.

Derfor havde lynkrigen mod Frankrig i den lune, gyldne forsommer 1940 været en euforisk tid. Som at svinge en le og fælde by efter by. Og da han gik i paraden op ad Champs Elysees og så, at den såkaldte ’Evide Flamme’ under den såkaldte ’Triumfbue’ var slukket, havde han følt en renselse. Den galliske skygge faldt ikke længere over ham, og han kunne se sig selv som et anstændigt menneske.” (s. 102).

Selvom der viser sig at være en vis forbindelse mellem Olga og godsejeren, er de milevidt fra hinanden hvad angår sind og holdninger, og Olga mener bestemt ikke, at hun er mindre tysk end personer som SS Obersturmbannführeren, der i hendes øjne har ledt både land og folk i ulykke.

Litterær advarsel

”Svovlregn” og ”Askedage” er ikke blot historiske romaner, men også aktuelle advarsler om, hvor galt det kan gå, når magten lægges i de forkerte hænder. Den markante politiske højredrejning, der i disse år finder sted i den vestlige verden, vil ikke nødvendigvis føre til krig og ødelæggelse, men det er dog værd at spejle nutiden i

Dette website anvender cookies fra Google til at levere sine tjenester og analysere trafik. Din IP-adresse og brugeragent deles med Google sammen med effektivitets- og sikkerhedsmetrics. Dette sker for at sikre tjenestekvaliteten, generere brugsstatistik samt registrere og håndtere misbrug.

[FLERE OPLYSNINGER](#) [OK](#)

Indsendt af [Anne Rye Andersson](#)

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Kommenter som: Google-konto ▼

[Nyere indlæg](#)

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)

Rejser tema. Leveret af [Blogger](#).